

In memoriam Dirk Tanger

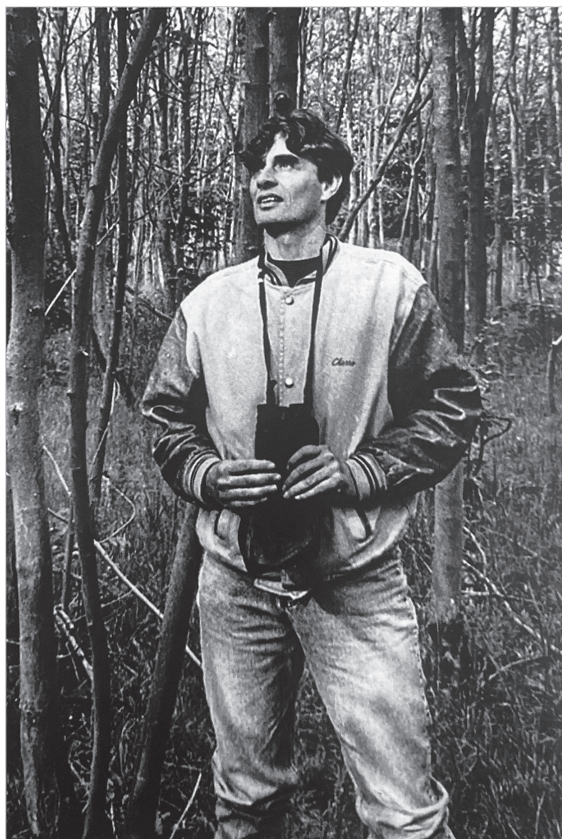
■ Door Johan Stuart

Op 14 juli 2022 is op de leeftijd van 68 jaar ons lid Dirk Tanger overleden. Zijn rol binnen de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland was misschien niet heel groot, zijn betekenis voor de natuurbescherming in Noord-Holland was des te groter.

Ik kwam Dirk af en toe tegen bij activiteiten van de Vogelwerkgroep zoals tellingen van Halsbandparkieten of de Jeugdvogelclub. Ik heb Dirk beter leren kennen als collega bij Landschap Noord-Holland waar we samen werkten.

Dirk Tanger groeide op in de Zaanstreek. Daar hielp hij veel op boerderijen van familieleden, bijvoorbeeld met het hooien. Daar is ook zijn liefde voor de boerenlandvogels ontstaan. Dirk was sinds ik hem ken, vooral geïnteresseerd in weidevogels en ganzen. Deze liefde voor vogels en de natuur bepaalde zijn loopbaan én vaak ook de invulling van zijn vrije tijd. Tijdens de uitvaart op 21 juli in de Bullekerk in Zaandam werd zeer liefdevol over hem gesproken. Dirk was een familieman, maar de vogels waren altijd dichtbij. Mooi was het om te horen hoe Dirk de liefde voor de natuur op velen wist over te brengen.

Na het voltooien van zijn opleiding aan de Hogere Bosbouwschool in Arnhem ging hij voor zijn vervangende dienst aan de slag bij de provincie Noord-Holland. Daar begon hij met het organiseren van tellingen van weide- en water-

vogels. Die gegevens werden gebruikt voor allerlei zaken voor Ruimtelijke Ordening. Hij zorgde ervoor dat er ook naar de praktijk werd gekeken. Eind jaren zeventig was de provincie druk bezig met de inrichting van nieuwe recreatiegebieden zoals Spaarnwoude. Zo'n gebied bestond toen vooral uit gazons, bosschages en water. Dirk pleitte er voor om het weidegebied rond het dorpje Spaarnwoude open te houden als agrarisch gebruikt grasland met weidevogels. Hij heeft heel wat strijd geleverd met de landschapsarchitecten. Het is Dirk toen aardig gelukt om te voorkomen dat dit unieke polderlandschap is dicht geplant met bosschages.

Het was ook de tijd dat er steeds meer natuurmensen de handen uit de mouwen wilden steken. Overal ontstonden groepen die praktisch aan de slag gingen met natuurbeheer. Het motiveren en ondersteunen van die vrijwilligers lag hem goed. Al snel waren er zoveel groepen dat er ruimte was voor een stichting die het vrijwilligerswerk ging ondersteunen

Dirk werd de eerste coördinator van Stichting Vrijwillig Natuur- en Landschapsbeheer Noord-Holland (VNLB). Hij was hiervoor de perfecte persoon. Hij was een grote stimulator en kon als geen ander mensen met elkaar verbinden. Hij sprak de taal van vogelaars en wilgenknotters, én hij kon het goed vinden met boeren die iets wilde doen voor de weidevogels. Zo raakte hij betrokken bij het in 1982 opgerichte Samenwerkingsverband Waterland dat werd gevormd door de Werkgroep Jonge Boeren Waterland, de Milieufederatie Noord-Holland, het Centrum voor Landbouw en Milieu en enkele 'ongebonden' natuurbeschermers. Dirk Tanger schrijft daarover in 1993: 'Het denken en doen van boeren en vogelaars liep tot voor kort grotendeels langs elkaar heen. Alsof het de programma's van politieke partijen betrof, werden onderzoek, beleid en maatregelen beoordeeld en verworpen. (...) Compromissen die toch achter vergadertafels moesten worden gesloten misten hun effect, waren praktisch niet uitvoerbaar en opgedrongen. In dit tijdsbeeld besloten in 1982 een aantal natuurbeschermers die interesse hadden in het boerenbedrijf en een aantal boeren die geïnteresseerd waren in natuur om het Samenwerkingsverband Waterland op te richten, onder het motto: we weten onder woorden te brengen wat ons scheidt, maar laten wij dat wat ons bindt nu eens grondig doornemen. Zoe-ken naar inpassing van weidevogels in

de bestaande bedrijfsvoering stond voorop.' De Waterlandse boeren uit dit samenwerkingsverband bleven altijd contact houden met Dirk. Het was zelfs zo dat ze rond zijn ziekbed hun vergaderingen belegden. Dirk kon door zijn Parkinson niet mee praten, toch genoot hij enorm van deze ontmoetingen.

VNLB werd later omgedoopt in Landschapsbeheer Noord-Holland. Het aantal aangesloten vrijwilligersgroepen bleef groeien. Ondertussen waren er ook groenploegen die in opdracht natuurbeheer uitvoerden. In de stille tijd, tijdens het broedseizoen, bouwde zij vogelkijkhutten, waarvan de hut bij de Spaarnwouderplas een voorbeeld is. In 2003 fuseerde Landschapsbeheer Noord-Holland met Het Noord-Hollands Landschap en stortte Dirk zich op de externe betrekkingen. Ook toen kon hij goed zijn verbindende rol vervullen. Na een reorganisatie werd Dirk teamleider natuur en landschap waar hij leiding gaf aan zeven personen die beheer- en inrichtingsplannen maakten en advies gaven over ruimtelijke ordening en landschapsbeheer. Dirk zei zelf dat hij van zijn hobby zijn werk heeft kunnen maken.

Dirk sprong in een gat dat anderen lieten vallen, zorgde ervoor dat meer mensen meededen. Als hij zag dat het goed liep, trok Dirk zich terug om zich op nieuwe zaken te richten.

Zijn belangstelling lag vooral bij ganzen en weidevogels. Maar Dirk hield zich ook bezig met de in bomen broedende Lepelaars in De Liede, hij hielp met tellen op de slaappleaats van de Halsbandparkieten, hij onderzocht de overleving van Scholeksters die op daken broeden, hij promootte het onderzoek naar Smienten en hij was betrokken bij de oprichting van de Gierzwaluwwerkgroep in Haarlem. Zijn activiteiten bin-

nen deze werkgroep bezorgde hem zelfs een partner.

Ook was Dirk actief in de SVN (Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland), de Nederlandse Steltloper Werkgroep en de Sovon Ganzen- en Zwanenwerkgroep. Hij heeft onnoemlijk veel tellingen van ganzen, eenden en steltlopers gecoördineerd en uitgevoerd. En hij was heel lang betrokken bij de weidevogelbescherming in De Woude, het vogelrijke eiland aan de oostzijde van het Alkmaardermeer. Dirk ging regelmatig in januari of februari met een aantal Noord-Hollandse weidevogel-mensen naar Portugal en Spanje om daar de Grutto's 'te verwelkomen'. Dirk zat aan het stuur van het busje en hij wilde geen minuut verdoen. Hij wilde de tijd benutten om alle uithoeken van het gebied uit te kammen op Grutto's!

De ganzen in onze regio hadden zijn speciale aandacht. Regelmatig zag je zijn gele auto door de polders rijden. Met de telescoop uit het autoraam telde hij de ganzen rond Schiphol, in Spaarnwoude en de Wijkerveerpolder ten noorden van het Noordzeekanaal. Dirk deed zo veel kennis op over het gedrag van de ganzen in dit gebied. Hij had flinke kritiek op het ganzenbeleid rond Schiphol: in een zone van 10 kilometer rond Schiphol alle ganzen verdrijven door jacht en vangacties. Er werd volgens hem geen rekening gehouden met de verschillen tussen de ganzensoorten en hun gedrag. Hij betoogde dat de ganzenjacht ver van Schiphol juist zorgde voor extra onveiligheid. Dirk hield ook de ruitrek van Grote Canadese Ganzen in de gaten. Ze vliegen vlak voor de rui massaal laag over het westen van het land naar het noorden. Een van die ganzen kwam op 6 juni 2010 in een vliegtuigmotor van Air Maroc terecht.

Dat vliegtuig kon gelukkig weer veilig landen op Schiphol, maar wel na een zeer lage vlucht over Haarlem. Elk jaar belde hij Schiphol om te waarschuwen dat de ruitrek weer was begonnen.

Omdat de ganzen rond Schiphol de gemoederen flink bezig hielden, vroegen we Dirk een hoofdstuk te schrijven in het boek 'Vrije vogels, dynamiek in de vogelstand van Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer' uit 2015. Daarbij werd hij geholpen door Jan Kuys, want het lukte hem niet zijn hoofdstuk gestructureerd op papier te krijgen. Wat wij vreemd vonden, want Dirk heeft zeer veel publicaties op zijn naam staan. Achteraf werd ons duidelijk dat dit misschien een eerste signaal was van zijn Parkinson.

Dirk werd de laatste jaren steeds zeker. Hij werd jarenlang verzorgd in Nieuw Unicum. De bezoeken aan de Amsterdamse Waterleidingduinen, in een rolstoel, waren hoogtepunten voor hem. Maar zijn absolute hoogtepunt was de geboorte van zijn kleinzoon. De familie is zeer blij dat hij nog ruim een jaar trotse opa was.

We verliezen in Dirk Tanger een vriend, een bevlogen vogelaar, een natuurbeschermers in hart en nieren, bruggenbouwer, initiator en zeer fijn mens. Ik wens zijn familie en vrienden heel veel sterkte.

Met dank aan Nico Jonker voor belangrijke aanvullingen.